

Asia: VN/9898/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain ja merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Pääasiallinen sisältö

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 1 (Asian tausta ja valmistelu)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 2 (SUP-direktiivin tavoitteet ja pääasiallinen sisältö)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Luvussa 2 todetaan, että kansallinen liikkumavara SUP-direktiivin täytäntöönpanossa on varsin kapea, koska direktiivin artikkelit sisältävät paljon ehdottomia kieltoja ja muita velvollisuuksia, joiden osalta ohjauseino on annettu jo direktiivissä. Kansallinen liikkumavara tulisi hyödyntää, mutta kansallisia tiukennuksia toimeenpanossa välttää.

Luvussa 2 mainitaan myös, että jäsenvaltio voi toteuttaa SUP-direktiivin mukaisen kulutuksen kunnianhimoisen ja pysyvän vähentämisen (artikla 4) haluamallaan tavalla ja myös määritellä tavoitellun kulutuksen vähentämisprosentin oman tilanteensa mukaisesti. Paulig Finland kannattaa vahvasti kansallisen liikkumavaran hyödyntämistä kyseisen artiklan kansallisessa täytäntöönpanossa.

Luku 3 (Nykytila ja sen arviointi)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 4 (Ehdotukset ja niiden vaikutukset)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Luvussa 4 todetaan kertakäyttöisiin muovituotteisiin kuuluvien juomapakkausten tuotevaatimusten osalta, että vaatimus pulloissa kiinni pysyvistä korkeista ei vaikuta tuovan ongelmaa. Tätä ei kuitenkaan ole pystytty vielä käytännössä testaamaan missään, joten oikeaa tietoa asiasta ei ole. Odottamattomia kustannus- ja muita vaikutuksia tältä osin voi vielä syntyä. Sen sijaan vaatimukset kierrätysmuovin osuudesta muovipulloissa ovat toteutettavissa, mutta nekin edellyttävät vielä täsmennyksiä siitä, miten ja mistä tämä laskenta suoritetaan.

Luku 5 (Muut toteuttamisvaihtoehdot)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Luvussa 5 mainitaan SUP-direktiivin täytäntöönpanoon liittyen, että Ruotsissa on säädetty mahdollisuus sakottaa kuluttajaa roskaamisestaan 800 euron suuruisella sakolla. Paulig Finland kannattaa myös vastaavan lakimuutoksen käyttöönottoa Suomessa. Kuvattu sakkomenettely kohdistuu pääasiallisesti roskaantumista aiheuttaviin tahoihin, eli yksittäisiin henkilöihin, jotka heittävät roskan väärään paikkaan.

Luku 8 (Lakia alemman asteinen sääntely)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 12 (Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Jätelain muutosehdotus

6 § (Muut määritelmät) + pykäläkohtaiset perustelut

-

24 a § (Markkinavalvonta) + pykäläkohtaiset perustelut

-

25 § (Muut valvontaviranomaiset) + pykäläkohtaiset perustelut

-

46 § (Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 a § (Tuottajan kustannusvastuu tietyistä kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista) + pykäläkohtaiset perustelut

Esitetyn pykäläkirjauksen mukaan pakkausten tuottajavastuullisten yritysten on korvattava tiettyjen kustannustehokkaiden jätehuolto- ja siivoustoimien kustannuksia kunnille. Ko. toimien kustannustehokkuus on niihin liittyvien korvausten maksamisen lähtökohta. Hallituksen esityksessä kustannuste-hokkuuden arviointi on kuitenkin osoitettu ainoastaan korvausten saajille eli kunnille. Lisäksi peruste-luissa esitetään, että kuntien kilpailutuksella varmistetaan kustannustehokkuuden toteutuminen niiden palvelujen osalta, joita korvaukset koskevat. Näin ei kuitenkaan voida automaattisesti olettaa tapahtuvan.

Kustannustehokkuuden arviointia ei voida osoittaa ainoastaan kunnille tilanteessa, jossa yrityksille ja muille pakkausten tuottajavastuullisille toimijoille on säädetty kustannusvastuu ja kunnille vastaavasti toteutusvastuu. Aidosti kustannustehokkaan ja toimivan ratkaisun aikaansaaminen edellyttää, että tuottajavastuulliset toimijat voivat yhteistyössä kuntien kanssa vastata tiedonkeruusta, toiminnan arvi-oinnista sekä parhaiden käytäntöjen käyttöönoton edistämisestä. Julkinen kilpailuttaminen ei ole automaattisesti tae kustannustehokkaalle toiminnalle.

47 b § (Kustannusvastuun piiriin kuuluvat alueet) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 c § (Kustannusvastuun toteuttamiseksi tarvittavien tuoteryhmäkohtaisten korvausten määrittäminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 d § (Tuoteryhmäkohtaisten korvausten maksaminen kunnille) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 e § (Tuoteryhmäkohtaisten korvausten tarkistaminen) + pykäläkohtaiset perustelut

Hallituksen esityksen mukaan pakkausten tuottajavastuulliset yritykset vastaavat niiden lähtötietojen hankinnasta sekä niihin liittyvistä kustannuksista, joita hyödynnetään kunnille maksettavien korvaus-ten laskemisessa. Kunnille ei sen sijaan aseteta tähän liittyviä lakisääteisiä velvoitteita. Tämä on on-gelmallista, koska laskennan perusteena tarvittavat tiedot riippuvat pitkälti kunnista. Nyt esitetty yksipuolinen vastuu ei ole linjassa hallituksen esityksen edellyttämän tiedonkeräysvaatimuksen kanssa.

Korvausten määrittämiseksi kunnille tulisi asettaa vastaavasti lakisääteinen velvoite tarvittavien kustannustietojen keräämiseen ja toimittamiseen tuottajille. Ko. kustannustietojen kerääminen ja toimittaminen ei voi olla yksinomaan tuottajien kustannusvastuulla, koska asia koskee kuntien omaa kustannusseurantaa niille maksettavien korvausten määrittämiseksi. Edellä kuvatun lisäksi kuntien osallistumista tarvitaan tuottajien ohella myös kerätyn jätteen ja siivotun roskan koostumustutkimuksissa.

47 f § (Kustannusvastuun jakaminen samaa tuoteryhmää edustavien eri tuottajayhteisöjen sekä tuottajien kesken) + pykäläkohtaiset perustelut

On tärkeää, että tuoteryhmäkohtaisten korvausten osoittamisessa edelleen tuottajavastuullisten yritysten maksettaviksi otetaan huomioon markkinaosuuksien ohella kunkin tuoteryhmän tuotteiden (pakkausten) merkitys osana roskaantumista. Ehdotamme, että pykälä muotoillaan niin, että tuottajayhteisö voisi perustellusta syystä kohdentaa tuoteryhmäkohtaisia (pakkaus) kokonaiskustannuksia edelleen kunkin tuoteryhmän sisällä eri pakkaustyypeille siinä suhteessa kuin niitä esiintyy kerätyn jätteen ja siivotun roskan seassa. Nämä tuotekohtaiset kustannukset jaettaisiin edelleen tuottajille markkinaosuuksiin perustuen.

48 § (Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat) + pykäläkohtaiset perustelut

-

49 § (Käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanotto ja kuljetus) + pykäläkohtaiset perustelut

-

51 § (Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus) + pykäläkohtaiset perustelut

-

53 a § (Tuottajan omaoikaisu) + pykäläkohtaiset perustelut

-

62 § (Tuottajayhteisöön liittyminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

66 a § (Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja) + pykäläkohtaiset perustelut

-

69 § (Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän velvollisuudet) + pykäläkohtaiset perustelut

-

128 § (Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset + niiden perustelut

Lain 48 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaista pakkausten tuottajan määritelmää esitetään sovellettavaksi 1.1.2023 alkaen. Ehdotamme soveltamisajankohdan siirtämistä tästä vuodella eteenpäin. Pe-rusteena tälle ovat aikataulusyyt: Lakiehdotus hyväksyttäneen aikaisintaan kevätistuntokauden 2022 loppupuolella. Tällöin yrityksille jäisi vain noin 6 kuukautta aikaa valmistautua tarvittaviin muutoksiin. Tämä aikataulu on epärealistinen.

Merenkulun ympäristönsuojelulain muutosehdotus

3 § (Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa) + pykäläkohtaiset perustelut

-

Voimaantulosäännös + sen perustelut

-

Muita esitykseen liittyviä asioita

Voitte kirjoittaa kommenttine alla olevaan tekstikenttään

SUP-direktiivin toimeenpano on ollut hajanaista ja epäselvää johtuen pääasiassa komission viivästyneistä ja puuttuneista tulkinnoista. Tämä on osaltaan johtanut eroihin jäsenmaakohtaisissa linjauksissa direktiivin toimeenpanon osalta sekä toisaalta tilanteisiin, jossa tulkintoja ei vielä ole saatavilla. Epäselvyys vaikeuttaa elintarviketeollisuuden mukautumista direktiivin vaatimukseen, mikä heijastuu mm. pakkaus- ja tuotekehitykseen sekä niihin liittyviin investointeihin. Pidämme tärkeänä, että SUP-direktiivin kansallisessa toimeenpanossa pidättäydytään direktiivin sisällössä ilman kansallisia tiukennuksia tai soveltamisalan laajentamista.

Lisäksi SUP-direktiivin toimeenpanoon liittyy runsaasti uusia raportointivaatimuksia, jotka edellyttävät muutoksia yritysten tiedonkeruu- ja raportointijärjestelmissä. Näistä järjestelmämuutoksista koituu yrityksille kustannuksia ja ne sitovat resursseja. Vaaditut raportointitiedot on määriteltävä selkeästi ja toimitettava ajoissa sekä kertaluontoisesti toiminnanharjoittajille, jotta vältetään jatkuvilta järjestelmäpäivityksiltä.

Randell Kati
Oy Paulig Finland Ab - R&D